

Spadejordbruk – fram til 1800 -talet

Jæren før : Brødfø og kle seg sjøl og næraste familie

Jæren i dag: Levera jordbruksprodukt til heile landet, kjøpa mat til eige kjøleskap

Jæren – "jare"
Stein - morene

Sjøen – milde vintrar

Tare blei ressurs som gjødsel, saman med guano, før kunstgjødsla

Ljåslått mellom steinane 1900 - 1920

TEKNOLOGI OG LANDSKAP:

- Myrane måtte drenerast
- Vatnene blei tappa ut eller senka frå 1860-åra

Måten me har valt å fortelja på

Eg høyrer – og eg gløymer

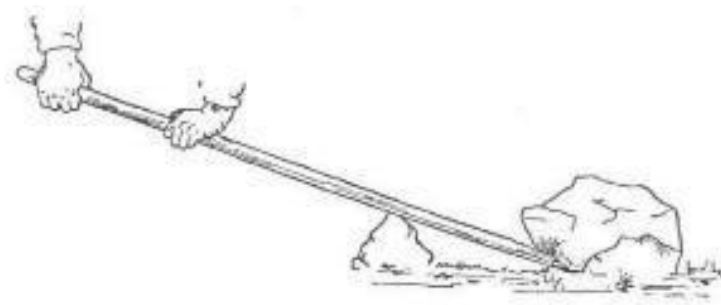
Eg ser – og eg hugsar

Eg gjer noko – og eg forstår

Brot og spett

Hydraulikk - gravemaskinen

ENERGI

Kor mange hestekrefter har du?

...men mat må me ha

Moderne jordbrukslandskap på Jæren i dag – Vik i Klepp kommune

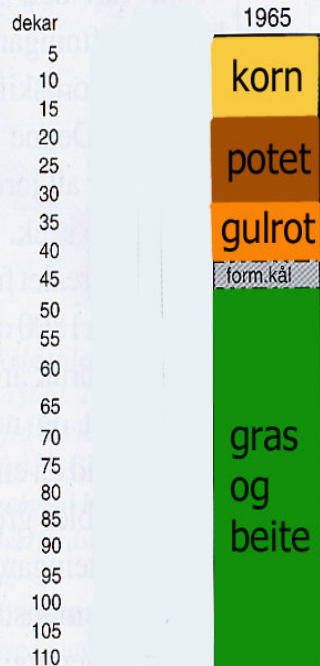

Garden *Opheim*, Vik i Klepp

HUSDYR	1955	1965
Hest	3	1
Mjølkekyr	11	16
Ungdyr	8	12
Sauer	4	4
Purke	2	7
Slaktesvin	44	38
Høner	150	

BRUK AV AREALET

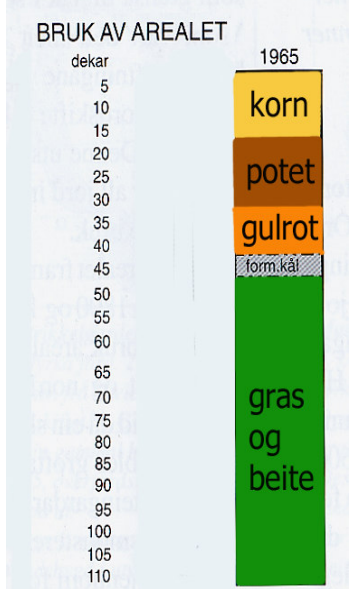

Jonas J. Wiig med Frøylandsgjengen tar opp gulrøtter. Stavanger Aftenblad i 1960-åra.

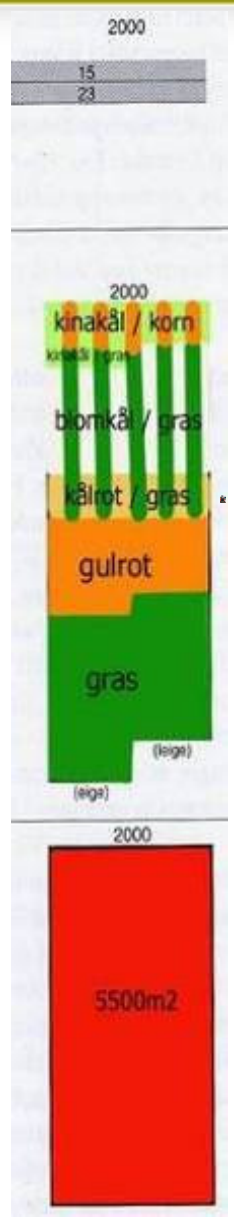
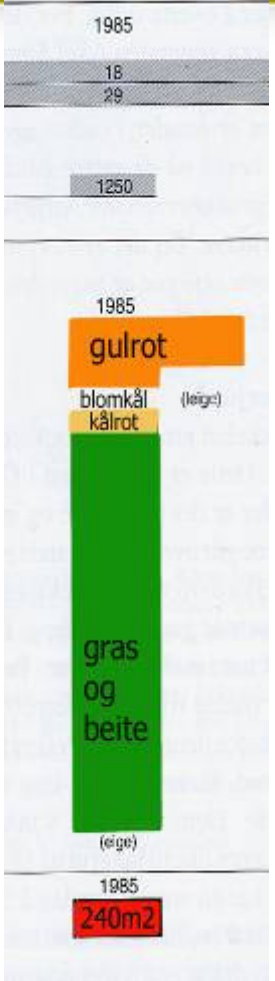
DRIVHUS areal

Garden Opheim, Vik i Klepp

HUSDYR	1955	1965
Hest	3	1
Mjølkekyr	11	16
Ungdyr	8	12
Sauer	4	4
Purke	2	7
Slaktesvin	44	38
Høner	150	

DRIVHUS areal

Planting av kål i 2000

80% av norske tomater blir produserte i Rogaland
Dei produseres alle inne i veksthus

VEKSTHUSET I UTSTILLINGA:
Observer veksten – smak på tomatene
Kvifor skal me dyrka tomater i Norge?

Dyrking av grønnsaker på friland – intensivt jordbruk, basert på marknadskonometri

1. mars: Planting av frø til pluggplanter

5. mars: Pritling

29. mars: Pluggplantene er klare til å plantast ut

Blomkål, kinakål, kålrot blir sådd som pluggplanter på Vik

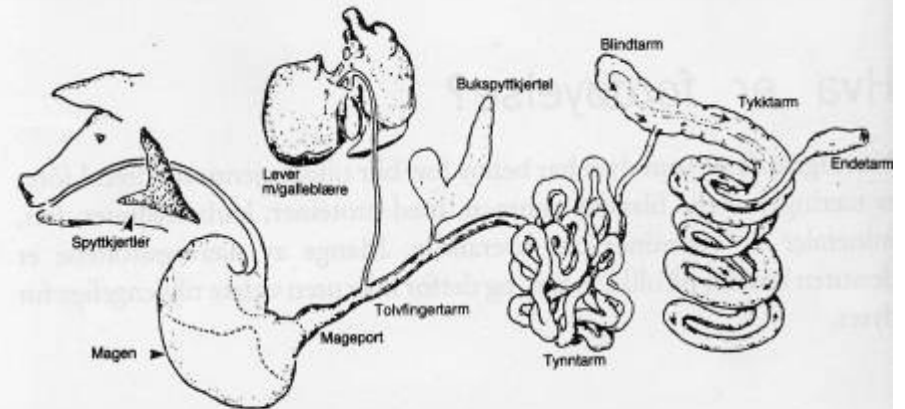

28. april: Den tette platen må fjernast, plantene får gjødsel, og det blir lagt på pustande plast

11. mai: Kinakålen er ferdig – haustinga kan begynna - 14 dager før konkurrentane

...men mat må me ha : Husdyr som matprodusentar

Figur 9 Skisse av fordøyelsessystemet hos gris

...men mat må me ha : Husdyr som matprodusentar

vaksinasjon

Gjennomlysing

Rugemaskin med jærhøns

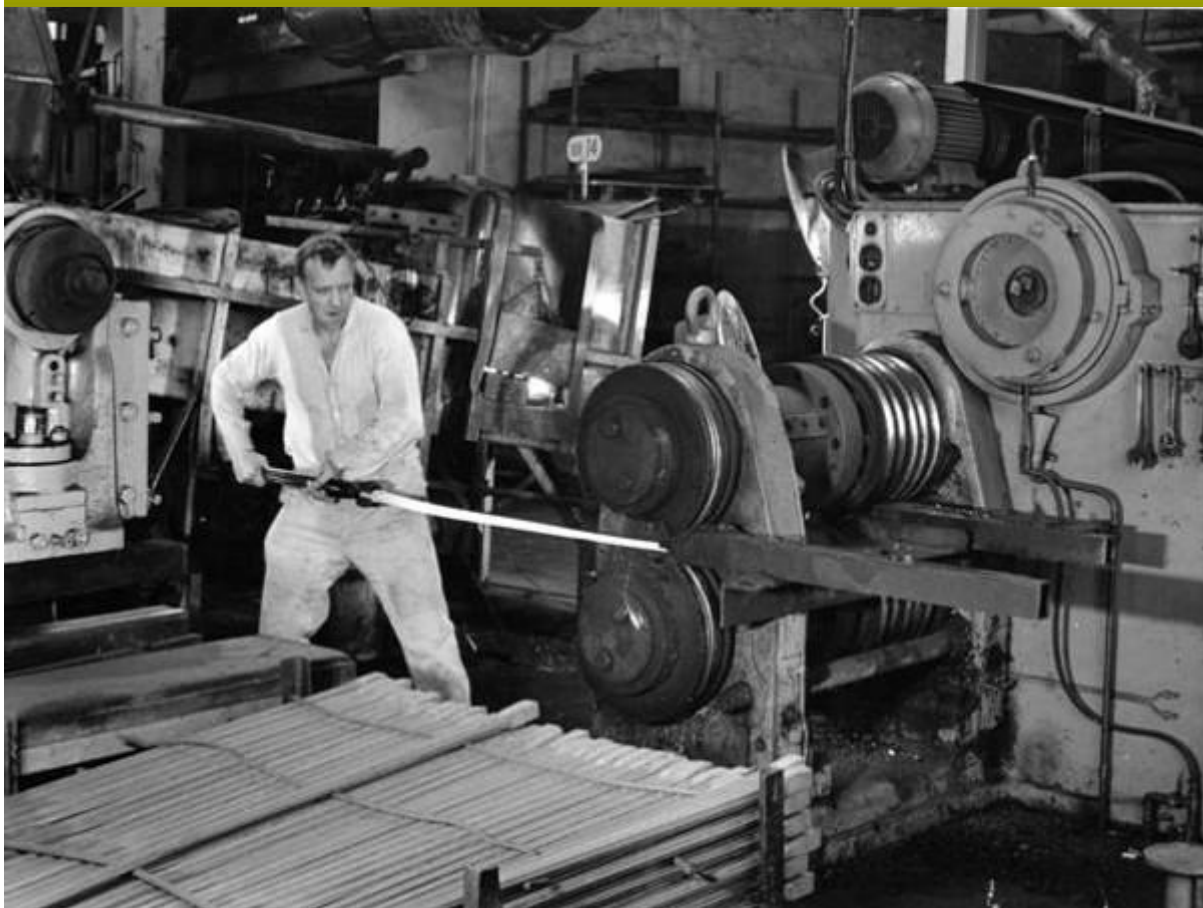
Men mat må me ha: Fabrikken

**Kvernelands
Fabrikk
Ca. 1910**

Fabrikken: Kverneland satsa på metallurgisk kunnskap på 1950-talet

Sigurd Skjæveland styrer den lange jernstonga gjennom valsane slik at ho får rett lengd og form til høysvansen.

Foto: Kjell Time i 1959.

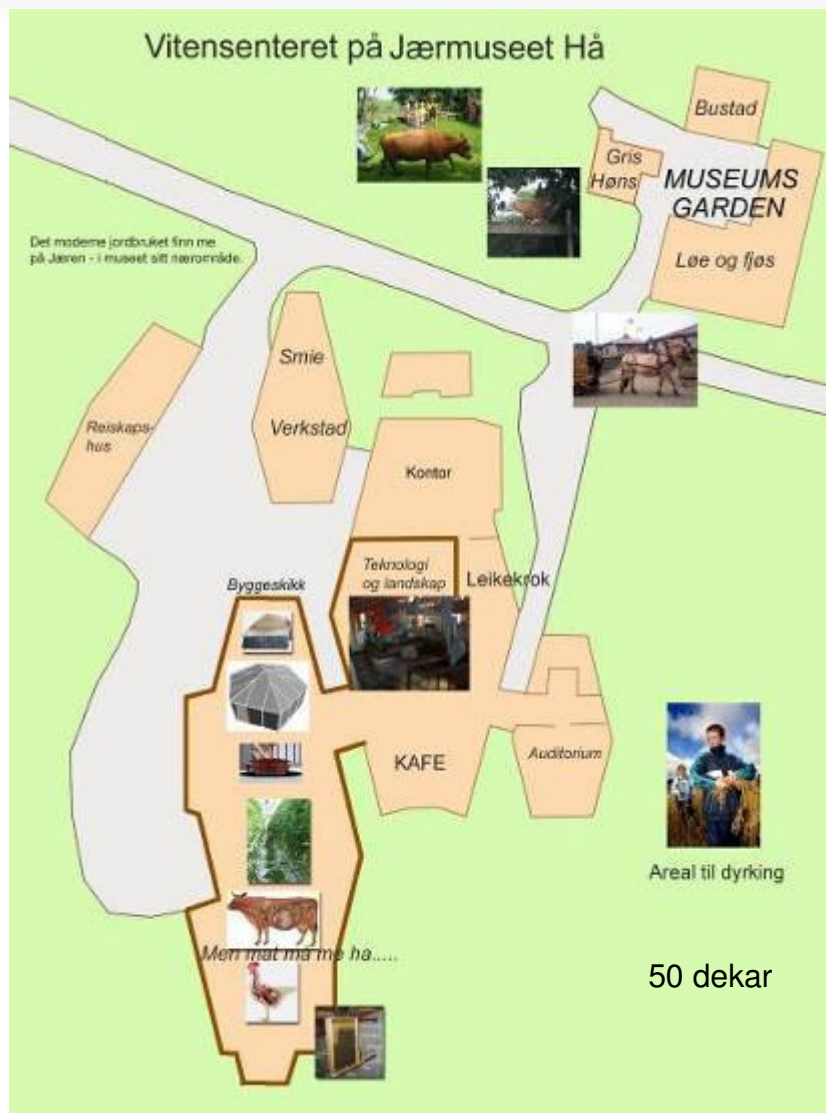
Fotonr: JÆF04.00459

Foto: Kjell Time ca 1961

Fotonr: JÆF04.A01009

VITENGARDEN

- Gardsbruk med heilårsdrift
- Vestlandsk raudkolle
- Fjordhest
- Jærhøns
- Dalasaue
- Gris
- Norsk kvit gås

Hoppeføl født 7. juni 2004